

lave en samhandel. Man kan lave en samhandel, hvis vel at mærke de andre vil. Der er i detaljer skrevet ned, hvordan man kan få ordnet alting fra varehandel til transport til, hvordan arbejdstagerne kan blive flyttet fra det ene sted til det andet osv. osv.

Men så er der den lille hage ved det, og det synes jeg i virkeligheden er det allervigtigste, at hvis disse lande ikke overholder bare et minimum af menneskerettigheder, kan det hele blive sat i stå. Vi har rent faktisk gjort det én gang. Da russerne gik ind i Tjetjenien, satte vi det her arbejde i stå.

Jeg er egentlig talt stolt af, at vi som danskere kunne starte den sneboldeffekt at få hele EU til at stoppe ratificeringen af dette samarbejde mellem Rusland og EU, for det viste med al tydelighed, at EU ikke vil finde sig i den slags overgreb, og jeg håber og tror på, at vi kan gøre det igen, hvis det bliver nødvendigt, hvilket jeg selvfølgelig ikke håber. Men jeg tror også, at det har været en lærestreg for Rusland og den russiske økonomi at finde ud af, hvad der sker, når de ikke overholder de aftaler, de rent faktisk har indgået, og hvad der sker, hvis de siger: Nu vil vi overholde dem. Ja, så ratificer vi dem.

Det er det, vi gør i dag i hvert fald fra dansk side, og derfor er jeg glad for, at vi kan sige med god samvittighed: Vi forsøger at få disse økonomier op at stå igen. Vi forsøger at få demokrati indført i den østlige del af Europa. Vi forsøger på alle mulige og umulige måder at få det til at fungere.

Men vi har ikke uanede mængder af penge til bare at hælde over. De er nødt til selv at gøre noget. Derfor kan vi bruge det her papir og tankerne bag ved det til at sige: I er nødt til selv at gøre noget; nu giver vi jer redskaberne, og så er I nødt til selv at arbejde jer frem til en sund og god økonomi.

Og det er jeg glad for at kunne sige at Fremskridtspartiet tilslutter sig et hundrede procent.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten ønsker, at der skal være fornuftige aftaler mellem Danmark og de andre EU-lande og landene fra det tidligere Sovjetunionen. Problemet med de aftaler, som der nu ligger forslag til her, er, at det er de forkerte aftaler, der peger i den forkerte retning.

Fru Anne Bastrup har sådan set allerede klart i sit indlæg for lidt siden nævnt hovedproblemerne, nemlig dette, at der ikke fra vestlig side er tale om en egentlig håndsækning til dis-

se lande til løsning af miljøproblemerne, fjernelse af gamle atomkraftværker osv. Det ville kræve en konkret vestlig bistand for at få løst disse problemer.

Derimod er der tale om, at man nu kræver, at Rusland skal tilnærme og tilpasse sin lovgivning på det indre marked: Konkurrenceregler, selskabslovgivning, banklovgivning, privatisering – det er en af de ting, der lægges meget kraftig vægt på – det vil sige, at der skal ske en omformning af Ruslands økonomiske system efter den vestlige model.

De vestlige regeringer tror, at de har opfundet den endegyldige løsning for menneskeheden med hensyn til indretningen af et lands økonomi, og de lider af den vildfarelse, at kun den særlige vesteuropæiske markedsøkonomi, som man har opfundet her i vore lande, kan føre til demokrati. Det er en stor vildfarelse, som blokerer for debatten også om fornuftige alternativer til kapitalismen her i vores egne lande.

Men at påtvinge andre lande en model, der allerede her i Vesteuropa har vist sig så dårlig, har givet så meget arbejdsløshed og så mange sociale problemer, som vi vitterlig står med, og påtvinge en russisk økonomi, der udspringer af helt andre traditioner – beklagelige traditioner i mange henseender, det skal der ikke herske tvivl om, men traditioner, som ikke desto mindre er helt anderledes – denne model, vil føre til katastrofale tilstande i det russiske samfund.

Jeg synes hellere, man skulle sige: Vi vil på lige fod give en håndsækning til løsning af miljøproblemer, sociale problemer og fjernelse af atomkraftværker. Det vil vi gerne være med til. Jeg vil også gerne være med til, at vi siger til Rusland: Der skal være nedrustning og ikke ny oprustning; vi forlanger, at Rusland skal nedruste. Men så må vi altså også gøre det selv.

Men hvad gør vi selv? Ja, vi siger: Vi vil have flere lande ind i en militærblok, en militærblok, som skal tvinge de østeuropæiske lande til at deltage i den vesteuropæiske oprustning, og som i Rusland vil blive opfattet som et aggressivt skridt. Og disse aftaler her er et led i hele det mønster.

Og derfor er jeg beklageligvis nødt til at sige til hr. Stavard, at jeg er dybt uenig i hans bedømmelse af, at det skal kunne tages som nogen som helst form for dokumentation for, at vi ikke er på vej imod en ny deling. Dette her er en del af dokumentationen for, at vi er på vej mod en ny deling, hvor man fra de vestlige stormagters side siger: I skal underordne jer vores økonomi-